

На основу члана 119. став 1. тачка 1), а у вези са чланом 108. и члана 189. став 1. тачка 8) Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 88/2017, 27/2018-др. закони, 10/2019, 6/2020, 129/2021 и 92/2023 - даље: Закон) и члана 15. Статута ОШ „Јелица Миловановић“ у Сопоту, у сарадњи са надлежним органом Градске општине Сопот, Школски одбор, на седници одржаној дана 25. 4. 2024. године, донео је

ПРАВИЛНИК О МЕРАМА, НАЧИНУ И ПОСТУПКУ ЗАШТИТЕ И БЕЗБЕДНОСТИ УЧЕНИКА ЗА ВРЕМЕ БОРАВКА У ШКОЛИ И СВИХ АКТИВНОСТИ КОЈЕ ОРГАНИЗУЈЕ ОСНОВНА ШКОЛА „ЈЕЛИЦА МИЛОВАНОВИЋ“ У СОПОТУ

I Основне одредбе

Члан 1

Заштита и безбедност ученика обезбеђују се у складу са Упутством за израду акта којим установе образовања и васпитања прописују мере, начин и поступак заштите и безбедности деце и ученика („Службени гласник РС“, број 67/2022) и овим правилником.

Правилником о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика прописују се мере, начин и поступак заштите и безбедности ученика ОШ „Јелица Миловановић“ у Сопоту (даље: Школа) за време боравка у Школи и за време извођења свих активности које организује Школа, начин њиховог спровођења и одговорност запослених и ученика за неизвршавање одредаба овог правилника.

Правилник је донет на основу анализе потенцијалних и актуелних ризика у организацији рада Школе, који се односе на просторне, техничке, временске и друге организационе услове, као што су: приступ и сигурност објекта Школе, сигурност простора око Школе, стање у унутрашњем простору Школе, као и специфичне услове и околности које су карактеристичне за Школу и њену околину, прописаних Упутством.

У поступку прописивања мера за заштиту и безбедност деце и ученика учествује и Савет родитеља Школе, а прибавља се и мишљење Ученичког парламента.

Термини изражени у овом правилнику у граматичком мушком роду подразумевају природни мушки и женски род лица на које се односе.

Члан 2

Школа у сарадњи са надлежним органом јединице локалне самоуправе, остварује комуникацију са релевантним институцијама на националном и локалном нивоу (органи, организације, установе, тела и др.) у реализацији заједничких активности усмерених на обезбеђивање заштите и безбедности деце и ученика.

Средства за спровођење мера из члана 1. овог правилника обезбеђују се у буџету јединице локалне самоуправе.

Члан 3

Овим правилником обезбеђује се ученицима право на заштиту и безбедност:

- у школској згради и школском дворишту;
- на путу између куће и Школе;
- ван школске зграде и школског дворишта - за време остваривања образовно-васпитног рада или других наставних и ваннаставних активности које организује Школа.

Ученици имају право на заштиту и безбедност од:

- 1) других ученика, запослених, родитеља, односно другог законског заступника ученика и трећих лица који угрожавају њихову безбедност,
- 2) болести и повреда,
- 3) пожара, поплаве, елементарних непогода и других природних појава које могу угрозити безбедност.
- 4) других несрећа/удеса,
- 5) катастрофа или других ванредних околности и ситуација.

Члан 4

Одељењски старешина и предметни наставници у обавези су да у свакодневном контакту са ученицима, а нарочито на часовима одељењске заједнице и одељењског старешине, ученике упознају са опасностима са којима се могу суочити за време боравка у школи и извођења других активности које организује Школа, као и са начином понашања којим се те опасности могу избећи или отклонити.

Члан 5

Одредбе овог правилника дужни су да поштују сви запослени у Школи, ученици, родитељи, односно законски заступници ученика (даље: родитељи) и трећа лица када се налазе у школској згради,

школском дворишту или на другом месту на којем се остварује образовно-васпитни рад или друга активност у организацији Школе.

Школа је у обавези да о свим мерама заштите и безбедности које предузима, на одговарајући начин (усмена информација, писмено обавештење, на огласној табли или званичној интернет страници установе и сл.) упознаје ученике, њихове родитеље, као и све запослене.

Члан 6

Неспровођење и непридржавање мера, начина и поступка заштите и безбедности ученика од стране запослених, прописаних овим правилником, сматра се тежом повредом радних обавеза, за коју се води дисциплински поступак, у складу са Законом и Правилником о дисциплинској и материјалној одговорности запослених и директора у Школи. Дисциплинска одговорност запослених не искључује кривичну и материјалну одговорност.

Свесно непридржавање правила и мера безбедности, односно понашање ученика којим угрожава властиту или безбедност других ученика и запослених у школи, у школским и другим активностима које организује школа, прописаних овим Правилником, сматра се тежом повредом обавеза ученика, за коју се води васпитно-дисциплински поступак и изричу мере у складу са Законом и Правилником о васпитно-дисциплинској и материјалној одговорности ученика у Школи.

Члан 7

Запослени, родитељи, односно други законски заступници и ученици обавезни су да директору, дежурном наставнику или другом овлашћеном лицу пријаве сваку појаву за коју посумњају да би могла да угрози заштиту и безбедност ученика.

Члан 8

Директор Школе утврђује распоред дежурстава запослених.

Посебна обавеза директора је да повремено, без претходне најаве, а најмање три пута месечно, проверава да ли се спроводе мере за остваривање заштите и безбедности ученика.

Неспровођење мера безбедности и заштите ученика, прописаних овим правилником, представља разлог за разрешење директора, у складу са Законом.

Члан 9

Школа у циљу превенције предузима мере заштите од пожара, сарађује са овлашћеним организацијама за контролу громобранских инсталација, израђује правила за одговорно поступање у случају елементарних непогода и других несрећа и сл. или других ванредних околности и ситуација; правила за сарадњу са комуналним службама ради обезбеђења тротоара и уличног осветљења на прилазу установи; правила за сарадњу са надлежним службама ради постављања одговарајуће заштитне сигнализације на саобраћајницама на прилазу установи и утврђује правила за поступање у случају претње, односно сумње на постојање друге опасности по безбедност ученика.

Члан 10

На материју коју уређује овај правилник сходно се примењују одредбе других општих аката Школе - Правилника о безбедности и здрављу на раду, Правила о заштити од пожара, Правила понашања у школи и других аката, чија је примена од значаја за остваривање заштите и безбедности ученика.

На остваривање заштите и безбедности ученика у издвојеним одељењима Школе сходно се примењују одредбе Правилника и одредбе других општих аката Школе чија је примена важна за ту материју

II Заштита и безбедност у школској згради и школском дворишту

Члан 11

За време трајања наставе и других активности, стално су откључана само главна улазна врата Школе и само једна капија која води у школско двориште.

За откључавање капија на школском дворишту и улазних врата овлашћени су директор и домар.

Домар откључава капију на школском дворишту 30 минута пре почетка наставе, главна улазна врата, улаз за ученике, свакодневно проверава стање школских просторија и дворишта и о томе обавештава директора, пријављује надлежној служби кварове и оштећења на инсталацијама – опреми водоводне, канализационе, електричне и гасне мреже, котларнице и друго, а у случају потребе предузима неопходне мере.

Члан 12

Када се у Школи не изводи настава и друге активности све капије на школском дворишту и сва улазна врата на школској згради су закључана.

За откључавање капије и улаза на почетку радног времена у првој смени и за закључавање улаза на крају радног времена задужен је домар, а у његовом одсуству - друго лице, по овлашћењу директора.

Члан 13

Понашање ученика пре, за време и после одржавања наставе и других активности у школи, улаз и излаз из школе, дежурства, односи са другим ученицима и запосленима и друга права, обавезе и одговорности ученика које се односе на њихово понашање, уређени су актом којим се прописују правила понашања у Школи.

Обавезе дежурних наставника пре почетка наставе, за време одмора и након завршетка наставе, за време боравка ученика у школи, уређени су актом којим се прописују правила понашања у Школи.

Обавезе одељењских старешина, наставника и свих запослених, као и родитеља за време боравка у школи, начин евидентирања уласка трећих лица у установу, могућности боравка у школи, односно непосредног учешћа родитеља ученика у активностима школе, кретање лица која долазе у школу, начин

утврђивања идентитета лица која остварују родитељско право, забрана пушења, уношења експлозивних материја и других опасних предмета, уређени су актом којим се прописују правила понашања у школи.

1. Заштита и безбедност од поступака других лица

Обавезе школе у заштити од дискриминације, злостављања, занемаривања, вређања угледа, части или достојанства и страначког организовања и деловања

Члан 14

Заштита и безбедност ученика од поступака других лица обухвата заштиту и безбедност од:

- 1) дискриминације;
- 2) насиља, злостављања и занемаривања;
- 3) понашања које вређа углед, част или достојанство;
- 4) страначког организовања и деловања.

Члан 15

Школа је у обавези да планира превентивне и интервентне програме са циљем промене понашања код ученика.

У том циљу, Школа израђује и реализује годишње програме и планове заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програм спречавања дискриминације у складу са Законом, Правилником о Протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Службени гласник РС“, бр. 11/2024), Правилником о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 22/2016), Правилником о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности („Службени гласник РС“, бр. 65/2018) и Правилником о обављању друштвено-корисног, односно хуманитарног рада у установама образовања и васпитања („Службени гласник РС“, бр. 10/2024).

Остваривању овог вида заштите и безбедности ученика служе поштовање одредаба Правила понашања ученика, запослених и родитеља, односно других законских заступника ученика у Школи, активности Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања и других одговарајућих стручних органа.

Члан 16

У школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање према ученицима а које се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном

стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, изгледу и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Школа је дужна да предузме све мере прописане правилницима наведеним у члану 15. став 2. овог Правилника и законским прописима када се посумња или утврди дискриминаторно понашање према ученику од стране запосленог, другог ученика или трећег лица у школи.

Члан 17

У Школи је забрањено: физичко, психичко и социјално насиље; злостављање и занемаривање ученика; физичко кажњавање и вређање личности, односно сексуална злоупотреба ученика.

Школа ће одмах обавестити надлежно јавно тужилаштво, полицију и центар за социјални рад ако се код ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања, нарочито ако је то учињено од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у школи.

Члан 18

У школи је забрањено свако понашање запосленог према ученику и ученика према другом ученику којим се вређа углед, част или достојанство.

Директор школе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности школе.

Члан 19

У школи је забрањен било какав вид страначког организовања и деловања и коришћење школског простора у те сврхе.

Уколико запослени, ученици или родитељи примете било какав вид страначког организовања и деловања дужни су да о томе обавесте директора.

2. Заштита и безбедност од болести и повреда

Члан 20

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од болести, ширења заразе и повреда, Школа:

- 1) стара се о уредности и чистоћи школских просторија и школског дворишта;
- 2) стара се о обављању прописаних лекарских прегледа запослених и ученика;
- 3) поступа по мерама надлежних органа донетих по прописима у области здравства;

- 4) према својим могућностима обезбеђује коришћење школског намештаја, наставних и других средстава који су безбедни за употребу и одговарају психофизичким својствима ученика;
- 5) према својим могућностима примењује стандарде и нормативе који се односе на школски простор, број ученика у одељењу и друге услове за обављање делатности;
- 6) обезбеђује стални надзор наставника или стручног сарадника за време рада на уређајима или с предметима који могу изазвати повреду, као и за време извођења активности које представљају потенцијалну опасност за настанак повреде;
- 7) предузима мере у случају промена код ученика које се односе на његово здравствено стање и о томе обавештава његовог родитеља;
- 8) је обавезна да родитеља ученика чије здравствено стање, према процени директора, наставника или стручног сарадника, може представљати опасност за друге ученике и запослена лица, обавести да таквог ученика одведе на одговарајући преглед и забрањује му долазак на наставу и друге активности које организује школа, док надлежни лекар не потврди да опасност не постоји;
- 9) одржава дисциплину у Школи – згради и њеном дворишту, посебно у учионици и другим радним просторијама;
- 10) стара се да буде истакнуто место за прву помоћ у Школи (где се налази комплет за прву помоћ, ко је задужен да проверава/допуњује садржину комплета, телефони хитне помоћи и надлежног дома здравља – да буду видно обележени), као и начин поступања у ситуацији када је потребно детету и ученику указати прву помоћ или постоји сумња на потенцијални здравствени ризик или повреду детета, односно ученика (ко позива хитну помоћ и обавештава родитеља и другог законског заступника и по потреби надлежну инспекцију и др.);
- 11) предузима мере ради заштите од физичких повреда (обезбеђује да подови нису клизави или се ставља одговарајућа ознака; обезбеђује се набавка школског намештаја без оштрих ивица, у складу са могућностима и др.).

Члан 21

Обавеза родитеља је да ученика, чије је здравствено стање такво да може да представља опасност за друге ученике и запослене, одведу на одговарајући здравствени преглед и не шаљу га на наставу и друге активности које организује Школа, док не добије одговарајућу потврду лекара о здравственој способности.

3. Заштита и безбедност од пожара, поплаве, електричне струје, елементарних непогода и других ванредних околности или ситуација које могу угрозити безбедност

Члан 22

Ради остваривања заштите и безбедности ученика од пожара, Школа је дужна да спроводи мере прописане Законом о заштити од пожара, Закона о смањењу ризика од катастрофа и управљању

ванредним ситуацијама, других прописа који уређују ову материју, планом заштите од пожара, одлукама надлежног органа јединице локалне самоуправе, Школског одбора и других органа, као и општим актом Школе којим се уређују начин, поступак и мере у области противпожарне заштите.

Члан 23

Ради остваривања заштите и безбедности од поплаве и/или изливања фекалија, домар свакодневно проверава исправност водоводних и канализационих инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност.

Сви запослени, ученици и родитељи обавезни су да без одлагања обавесте домара или директора о уоченим променама на водоводним и канализационим инсталацијама, које могу угрозити безбедност.

Члан 24

Ради остваривања заштите и безбедности од електричне струје, домар свакодневно проверава исправност електричних инсталација и предузима потребне мере у случају уочених промена које могу угрозити безбедност.

Сви запослени, ученици и родитељи обавезни су да без одлагања обавесте домара или директора о уоченим променама на електричним инсталацијама, које могу угрозити безбедност.

Члан 25

Уређаји, други предмети и материје који се користе у наставном процесу, за одржавање хигијене или у друге сврхе морају се држати ван домаћаја неовлашћених лица, ако могу представљати опасност по живот и/или здравље ученика.

Школа је обавезна да се стара о правилном коришћењу и надзору над употребом уређаја и других предмета у реализацији наставе, као и материја које се користе у наставном процесу, као и о редовној провери њихове исправности и употреби неопходне заштитне опреме.

Члан 26

Ради остваривања заштите и безбедности од удара грома, Школа редовно проверава исправност громобранских инсталација, у складу са прописима у тој материји.

Сви запослени, ученици и родитељи обавезни су да без одлагања обавесте домара или директора о уоченим променама на громобранским инсталацијама, које могу довести у питање њихово функционисање.

Школа је обавезна да за време грмљавине обезбеди да ученици буду у школској згради.

Члан 27

Заштита и безбедност од поплава и других опасних ствари и природних појава које могу угрозити безбедност обезбеђује се у складу са Законом и одредбама овог Правилника.

III Заштита и безбедност на путу између куће и школе

Члан 28

Запослени и родитељи, односно други законски заступници дужни су да прате стање саобраћајне сигнализације на прилазима школе.

О уоченим недостацима обавештава се директор.

Ради решавања проблема и отклањања недостатака Школа је дужна да сарађује са органима надлежним за безбедност саобраћаја.

Члан 29

Школа пред надлежним органима покрене иницијативе ради побољшања безбедности у саобраћају на прилазима Школи (постављање „лежећих полицајаца“, семафора и других уређаја, организовање дежурства саобраћајних полицајаца и тако даље).

Члан 30

Школа је дужна да сарађује са комуналним службама ради обезбеђења тротоара и уличног осветљења на прилазу Школи, правилног размештаја/постављања контејнера да не ометају улаз у школско двориште и зграду и др.

Члан 31

Заштита ученика у саобраћају обезбеђује се организовањем предавања саобраћајних стручњака, приказивањем филмова о саобраћају, разговором на часовима одељењске заједнице и родитељским састанцима.

Поред активности усмерених на побољшање безбедности у саобраћају, у вези са заштитом и безбедношћу ученика на путу од куће до Школе и обратно, директор и наставник:

- 1) опомињу ученика којег сретну на његовом путу од куће до Школе или обратно, ако се небезбедно понаша;
- 2) о сваком небезбедном понашању ученика обавештавају његовог одељењског старешину, који о томе обавештава његовог родитеља и предузима друге мере.

IV Заштита и безбедност ван зграде школе и школског дворишта, за време остваривања образовно-васпитног рада и других активности које организује школа

Члан 32

На остваривање заштите и безбедности ученика за време боравка на излету, екскурзији или настави у природи, као и за време извођења неке друге активности ван зграде Школе и школског дворишта, примењују се основне одредбе Правилника, а сходно се примењују његове одредбе о остваривању заштите и безбедности ученика у згради Школе и школском дворишту. Посебно треба водити рачуна о томе да се у циљ заштите и безбедности превоз ученика, по правилу, не врши у касним ноћним или раним јутарњим сатима.

Заштита и безбедност ученика за време извођења излета, екскурзија и наставе у природи

Члан 33

Екскурзија и настава у природи, као облици образовно-васпитног рада, изводе се у складу са школским програмом, који је донет на основу одговарајућег важећег наставног плана и програма, годишњим планом рада Школе и програмом за организовање екскурзије и наставе у природи.

Екскурзија и настава у природи се може изводити након добијене сагласности Савета родитеља Школе.

Члан 34

Приликом избора понуђача за извођење екскурзије и наставе у природи, Школа ће посебну пажњу посветити његовој оспособљености за остваривање заштите и безбедности ученика за време активности која се организује.

Уговор који се закључује за извођење екскурзије и наставе у природи мора да садржи посебне ставке које се односе на предузимање мера заштите и безбедности ученика.

Члан 35

Оспособљеност понуђача за остваривање заштите и безбедности ученика односи се нарочито на:

- 1) поседовање одговарајуће лиценце за рад;
- 2) кадровску и техничку опремљеност за организовање путовања ученика;
- 3) кадровску и техничку опремљеност за остваривање заштите и безбедности ученика у објекту у којем су смештени (физичко и техничко обезбеђење објекта, обезбеђена медицинска помоћ и тако даље);
- 4) квалитет исхране ученика.

Смештај ученика на екскурзији и извођење настави у природи мора се обезбедити само у објектима који испуњавају услове за извођење ових облика образовно-васпитног рада.

Пре поласка на наставу у природи Школа обавезно организује лекарски преглед свих ученика.

V ПРЕВЕНТИВНЕ МЕРЕ

Члан 36

Школа посебним актима утврђује превентивне мере заштите и безбедности у вези са организацијом рада, и то:

- 1) распоред дежурстава запослених;
- 2) начин евидентирања уласка трећих лица у школу;
- 3) могућности боравка у школи, односно непосредног учешћа родитеља, односно другог законског заступника детета и ученика у активностима школе;
- 4) начин утврђивања идентитета лица која остварују родитељско право или имају старатељство над дететом када га одводе из школе.

VI Завршне одредбе

Члан 37

Овај правилник донет је у сарадњи са надлежним органом јединице локалне самоуправе.

У поступку извршавања мера заштите и безбедности ученика Школа сарађује са:

- Школском управом Београд,
- Просветном инспекцијом Града Београда,
- Домом здравља Сопот,
- Министарством грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре,
- Министарством унутрашњих послова – Полицијском управом у Сопоту,
- Центром за социјални рад Сопот,
- са другим школама.
- културним институцијама у граду,
- родитељима, односно другим законским заступницима.

Члан 38

Измене и допуне овог Правилника врше се на исти начин и по поступку прописаном за његово доношење.

Члан 39

Даном ступања на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика за време боравка у школи и свих активности које организује Школа, дел. број 1481 од 30. 11. 2022. године.

Члан 40

Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Председник Школског одбора

Ивана Недељковић

Правилник је објављен на огласној табли Школе дана 26. 4. 2024. године.